

New Cohesion Policy of the European Union in Poland: How It Will Influence the Investment Attractiveness of Regions in 2014-2020

Data opublikowania: 08.08.2016

Zrecenzował(a) dr Piotr Gibas Redakcja naukowa mgr Andrzej Klimczuk

Recenzowana książka ma na celu zidentyfikowanie i ocenę głównych zmian, jakie zaszły w polityce spójności Unii Europejskiej (UE), poprzez pryzmat potencjalnych efektów, jakie może ona przynieść dla polskich regionów w horyzoncie czasowym 2014-2020. Ocena wykonywana jest przy założeniu skutecznego wdrożenia instrumentarium strategicznego i finansowego w tym obszarze europejskiej polityki rozwoju. Opracowanie w sposób wyczerpujący opisuje zmianę paradygmatu kształtowania polityki spójności ze szczególnym uwzględnieniem terytorialnego podejścia do podwyższania konkurencyjności UE, koncentrując się głównie na znaczeniu i funkcji współczesnych czynników lokalizacyjnych w przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ).

Recenzowana praca składa się z ośmiu rozdziałów merytorycznych, poprzedzonych wstępem i odpowiednio zakończonych. Niewątpliwym atutem tej publikacji jest rozdział pierwszy. Prezentuje on, na podstawie kwerendy ponad 100 opracowań źródłowych, stan wiedzy w zakresie koncepcji regionu oraz kształtowania jego atrakcyjności. Czytelnik znajdzie tutaj (w uporządkowanej formie) omówienie dokonań teoretycznych, prezentowanych z perspektywy m.in. ekonomii klasycznej i neoklasycznej, instytucjonalnej i behawioralnej, w zakresie – po pierwsze – rozpoznania czynników lokalizacji, a po drugie – ich wzajemnego oddziaływania przejawiającego się w podnoszeniu konkurencyjności i atrakcyjności danego miejsca (regionu) na umiędzynarodowionym rynku inwestycyjnym.

Ta część pracy jest także podstawą do omawiania zagadnień szczegółowych (zaprezentowanych w rozdziałach od piątego do siódmego) koncentrujących się w szczególności na kształtowaniu regionalnej polityki innowacyjnej (lub inteligentnej specjalizacji jak mówi się o tym zagadnieniu w kontekście unijnego budżetu na lata 2014-2020), znaczeniu kapitału ludzkiego oraz kształtowaniu zrównoważonej polityki środowiskowej i energetycznej. W opisywanych rozdziałach zaprezentowano instytucjonalne podstawy kształtowania polityk w opisywanych względach oraz przedstawiono ich instytucjonalny kształt w horyzoncie czasowym do 2020 roku.

Rozdziały od drugiego do czwartego stanowią merytoryczny łącznik pomiędzy typowo teoretycznym rozdziałem pierwszym a opisanymi już dalszymi rozdziałami (od piątego do siódmego). Rozdział drugi, w swej istocie

sprawozdawczy, prezentuje rezultaty realizacji polityki spójności UE dla polskich regionów za okres 2007-2013. Kolejne dwa rozdziały skupiają się na zaprezentowaniu nowego podejścia do kształtowania polityki rozwoju regionalnego. Zrozumienie treści w nich zaprezentowanych jest kluczowe, nie tylko dla uchwycenia sensu całości opracowania, ale także poznania i racjonalnego wdrożenia instrumentarium nowego paradygmatu rozwoju (lansowanego przez europejskie i krajowe instytucje w horyzoncie czasowym 2020, a wiele wskazuje na to że również w kolejnym okresie finansowania).

Rozdział ósmy jest próbą przełożenia teoretycznych i praktycznych uwarunkowań (rozważanych w rozdziałach od pierwszego do czwartego), poprzez pryzmat szczegółowego instrumentarium BIZ służącego do kształtowania czynników lokalizacyjnych (zaprezentowanego w rozdziałach od piątego do siódmego) i ich przekształcania na praktykę gospodarczą. Ta część opracowania wymagałaby w moim przekonaniu dopracowania, i nie chodzi tutaj o poprawę współczynnika dopasowania linii trendu do danych rzeczywistych (który jest na przywoitym jak na tego typu badania poziomie), ale o pochylenie się nad tymi danymi. Autor tej części opracowania prezentuje BIZ w ujęciu finansowym dla całego kraju, posługując się przy tym oficjalnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego, nie podejmuje próby zejścia do układu regionalnego, ograniczając się do zaznaczenia (s. 120), że nie ma takich danych. Jednak dane takie, jak pokazało badanie przeprowadzone na potrzeby województwa śląskiego [1], są do pozyskania i wykorzystania (mimo konieczności podjęcia odpowiednich założeń natury metodologicznej i trudności praktycznych z ich pozyskaniem). Może to być wskazówka do dalszych, niewątpliwie ważnych, badań nad finansowymi skutkami BIZ.

Zalety tej pracy to, przede wszystkim, identyfikacja i aktualna ocena najważniejszych aspektów kształtowania polityki spójności, na regionalnym szczeblu administracji publicznej, ale i pokazanie głównych zmian w tym względzie (oraz ich prawdopodobnych efektów). Pewnym niedociągnięciem jest brak precyzyjnego rozgraniczenia pomiędzy lokalnym, a regionalnym ujęciem lokalizacji, ale można to tłumaczyć trzymaniem się wytyczonych ram logicznych opisywanego tematu. Reasumując, recenzowana praca zasługuje na rozpropagowanie w środowisku naukowym i jest warta czasu poświęconego na jej przeczytanie.

Przypisy:

[1] *Moduł gospodarczy. Część I: Powiązania gospodarcze województwa śląskiego z zagranicą. Część II: Regionalne mierniki rozwoju (raporty z badań)*, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Wydział Rozwoju Regionalnego, Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Katowice 2015, <http://rcas.slaskie.pl/files/zalaczniki/2015/06/16/1350456627/1434452418.pdf>, data dostępu: 30.06.2016, s. 105-141.

Sposób cytowania:

dr Piotr Gibas: Recenzja: Adam A. Ambroziak (ed.): *New Cohesion Policy of the European Union in Poland. How It Will Influence the Investment Attractiveness of Regions in 2014-2020*, 2015, w: <https://www.pol-int.org/pl/node/3600#r4787>.

<https://www.pol-int.org/pl/node/3600?j5Q6rewycZ5HtUDXTWpx7UZE=1&r=4787>